

Llegir l'Índia, actualitat intemporal

Arriben a les llibreries diverses traduccions i comentaris de textos importants de la civilització índia

5 min. BARCELONA 02/01/2020 00:07

DÍDAC P. LAGARRIGA

0

Comparteix

Guarda

Peregrins hindús banyant-se al riu Ganges, al seu pas per Benarés. / GETTY

Desenes de morts, centenars de ferits, l'Índia torna a sagnar aquests dies. Les polítiques supremacistes impulsades pel primer ministre Modi desperten odi, por i conflicte, i són moltes les veus dins i fora del país que ho denuncien. El mateix arquebisbe de la diòcesi de Vasai, Felix Anthony Machado -entrevistat en aquesta mateixa secció-, no dubtava en classificar aquestes polítiques de properes al nazisme.

¿Com trobar la bellesa i la serenitat, l'equilibri interior que és també equilibri exterior, quan el món s'enfosqueix? Malgrat la llunyania, l'Índia continua ben a prop a través dels seus textos mil·lenaris. Una visió sacralitzada del món que contribueix a mantenir aquesta flama d'esperança a través del temps i les geografies. Textos que ens interpel·len avui com ho han fet sempre. Missatges que alimenten la consciència.

Últimament han aparegut diverses traduccions importants que ens apropen una mica més a aquesta bellesa que no es deixa encapsular per missatges polítics. Llibres que potser no aturen la barbàrie, però sí que la situen en un lloc que -per excloent i limitat- no és lloc de vida.

L'art de les afinitats

Upanisad: Correspondències ocultes (Atalanta) reuneix per primera vegada en castellà la traducció directa i completa de les tretze *upanisad* principals i arriba a les llibreries gràcies a l'edició i traducció de Juan Arnau, amb la col·laboració dels sanscritistes Óscar Figueroa, Wendy Phillips, Roberto García i del poeta Vicente Gallego.

Arnau, que a més de doctor en filosofia sànscrita és astrofísic, defineix les *upanisad* com la culminació del pensament vèdic i un dels grans episodis en la història de l'esperit humà: "Dipositàries d'una visió singular del món i d'una filosofia profundament intuïtiva, contenen diàlegs, poemes, aforismes i ensenyaments que tenen la finalitat de vivenciar el principi i la força sagrada que tot ho anima. No hi trobem un pensament àrid on abundin els conceptes, sinó que és precisament l'absència d'un sistema acabat el que confereix a les *upanisad*, juntament amb la *Bhagavadgita*, el seu particular encant entre líric i filosòfic". Una edició acurada que posa de manifest, com explica el seu traductor, "l'art del descobriment de les afinitats que componen l'ordit del món".

La mateixa cura i bellesa queda reflectida en una altra publicació que, alhora, és complementària de la primera. Es tracta d' *Iniciació als Veda* (Fragmenta), una edició especial que inclou el CD de l'espectacle *Panikkar, poeta i fangador*, de Lídia Pujol. Així, en la primera part hi llegim un resum de la revelació vèdica extreta de l'antologia dels Veda a la qual Panikkar va consagrar deu anys de la seva vida i que també va publicar Fragmenta el 2014 amb el títol *L'experiència vèdica*. Una obra que, com deia aquest savi del qual s'ha celebrat recentment el centenari, busca presentar els Veda com una experiència humana que encara és vàlida, capaç d'enriquir-nos i estimular-nos a viure una vida plenament humana, "una vida que no s'exhaureixi simplement en l'acció i que no es limiti a un pla espàcio-temporal bidimensional, sinó que arribi a la plenitud a través de la plena realització de totes les possibilitats".

A la segona part del llibre, la cantant Lídia Pujol porta a l'escenari aquestes reflexions combinades amb fragments dels textos sagrats en unes cançons que exalten, com ella mateixa diu, "els fonaments invisibles de la realitat, la preexistència i la irrupció de la vida en l'ésser, Orient i Occident en la persona, la integració de la diversitat".

El principi femení

El cant poètic, reverencial i ritual també és el fonament de *Devi-Mahatmya: El canto de la Diosa Suprema* (Kairós), un altre dels textos més importants de la civilització índia que ara Ana García-Arroyo, professora a la Universitat de València, tradueix i comenta. Un text que, com tot gran text, és més que un mer escrit per convertir-se, com diu la seva traductora, en “un ens amb vida pròpia, que respira i, a mesura que es llegeix i es rellegeix, i es medita sobre ell, es van produint els canvis en la persona”. “Potser aquesta és la raó -afegeix- per la qual des de fa aproximadament 1.500 anys diferents tradicions i cultes, persones de tota mena dels subcontinent indi i de la diàspora, l'han recitat, una vegada i una altra, en un acte de lloança i adoració a la gran Deessa, sí, però també en agraïment per formar part de l'enigmàtic i màgic poder del ser, de l'existir”.

A diferència dels Veda, aquesta obra pertany als *puranas*, textos del poble a través dels quals la gent més humil es podia familiaritzar amb els ensenyaments de l'hinduisme. La particularitat del *Devi-Mahatmya* és que està consagrat a una divinitat femenina que se situa per sobre dels deus masculins i que es manifesta per protegir-los i mantenir l'ordre còsmic. En aquest sentit, segons García-Arroyo, també és un text fonamental des de la perspectiva de la dona i per als estudis de gènere, en què el poder creatiu del principi femení és el centre de tot: “Les històries que aquests mites narren s'han de llegir com a metàfores relacionades amb el nostre món físic, emocional i espiritual derivades dels reptes i situacions a les quals contínuament ens enfrontem pel mer fet d'existir i lidiar amb la vida”.

L'últim llibre de què parlarem també sorgeix en el context de les capes més humils de l'Índia, les anomenades *adivasis* (primeres poblacions) o *vanvasis* (habitants dels boscos), comunitats formades per milions de persones, sovint marginades o amenaçades per un ritme de vida que no és el seu i amb una creativitat poètica i filosòfica no sempre recollida en els llibres. A *No le hagas preguntas a la tristeza: Anto logía de poemas de las tribus de la India* (Cuadernos del Horizonte), Jesús Aguado recull molts d'aquests poemes d'una Índia plural i mil·lenària que contrasta amb l'oblit generalitzat de tanta bellesa i riquesa espiritual. Una Índia que sobrepassa les fronteres físiques per instal·lar-se als nostres cors, incapaç de sucumbir a l'efímer imperi de la lletjor, l'odi i la contaminació ambiental i mental.

Comparteix a facebook (https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://ara.cat/_8d76a3d2?s=f)

Comparteix a twitter ([http://twitter.com/share?url=http%3A%2F%2Fara.cat%2F_8d76a3d2%3Fs%3Dt&via=AraEstils&text=Llegir%](http://twitter.com/share?url=http%3A%2F%2Fara.cat%2F_8d76a3d2%3Fs%3Dt&via=AraEstils&text=Llegir%20)